

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/96/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4425202865
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4425202865.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členov senátu JUDr. Evy Šiškovej a Mgr. Mareka Janigloša, v právnej veci žalobcu: BDD TRADE, spol s r.o., Záhradnícka 93, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 54 207 576, zastúpeného právnym zástupcom: Advokátska kancelária LEGALION s. r. o., Plynárska 1, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 55 070 396, proti žalovanému: A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, D. XXXX/X, E. D., zastúpeného právnym zástupcom: Mgr. Ladislav Poloma, advokát, Turecká 24, Nové Zámky, IČO: 42 130 204, o odporovateľnosti právneho úkonu, v konaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15C/58/2025-42 zo dňa 18. augusta 2025, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom I. výroku m e n í tak, že návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia z a m i e t a .

Napadnutý II. výrok uznesenia súdu prvej inštancie o trovách konania odvolací súd z r u š u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj súd prvej inštancie alebo súd) vyššie označeným uznesením nariadil zabezpečovacie opatrenie v tomto znení:

„I. Súd z r i a d ť u j e sudcovské záložné právo na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v okrese Nové Zámky, obec Nové Zámky, k. ú. E. D., vedené na LV č. XXXX, evidované Okresným úradom Nové Zámky, katastrálnym odborom, ako: pozemok, parcela registra „C“, parc. č. XXXX/X: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1300; pozemok, parcela registra „C“, parc. č. XXXX/X: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 102; pozemok, parcela registra „C“, parc. č. XXXX/X: ostatná plocha o výmere 49; stavba so súpisným číslom XXXX, druh stavby: 10, popis stavby: rodinný dom, ktorý je postavený na pozemku parcela registra „C“, parc. č. XXXX/X; stavba so súpisným číslom XXXX, druh stavby: 7, popis stavby: garáž, ktorý je postavený na pozemku parcela registra „C“, parc. č. XXXX/X, ktoré sú vo vlastníctve A. B. C., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, XXX XX E. D..

II. Súd p r i z n á v a žalobcovi nárok na náhrad trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.“

2. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ust. § 343 ods. 1, 2, 3, zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj CSP) a výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 251, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP.

3. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd uviedol, že žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 23. 07. 2025 domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd určil, že kúpna zmluva a dohoda o zriadení vecného bremena v znení jej dodatkov zo dňa 18. 04. 2024 uzatvorená F. G. H., nar. XX. XX. XXXX, I. XXXX/XX, E. D. a J. K. H., L. A., nar. XX. XX. XXXX, I. XXXX/XX, E. D. ako predávajúcimi a oprávnenými z vecného bremena a A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, D. XXXX/X, E. D. ako kupujúcim a povinným z vecného bremena je voči žalobcovi právne neúčinná.

4. Žalobca sa v konaní zároveň domáhal, aby súd v súvislosti s nehnuteľnosťami vo vlastníctve žalovaného zriadil sudcovské záložné právo na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovaného.

5. Návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalobca odôvodnil tým, že medzi ním a dlžníkom prebieha na Okresnom súde Nitra konanie pod sp. zn. 56Cb/103/2024 o vydanie bezdôvodného obohatenia, konkrétne o zaplatenie pohľadávky v sume 635.000,- eur s príslušenstvom, ktoré nie je skončené. Dlžník, spolu so svojou manželkou, sa po vydaní platobného rozkazu začal zbavovať svojho majetku, a to jedinej nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Žalobca sa domnieva, že k zbavovaniu majetku sa dlžník so svojou manželkou uchýlili za tým účelom, aby pohľadávka žalobcu nebola uspokojená a na základe týchto zistení podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia. Súd uznesením nariadil zabezpečovacie opatrenie, ktoré bolo následne premietnuté aj do príslušného listu vlastníctva č. XXXX, avšak nie do časti „C: ĽARCHY“, ale do poznámky pod vlastníka nehnuteľností. Následne Okresný úrad Nové Zámky v konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte pod X-29/2024 zabezpečovacie opatrenie premietol do časti „C: ĽARCHY“, ktoré po proteste prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Zámky bolo odstránené. Dôvodom odstránenia zabezpečovacieho opatrenia k nehnuteľnostiam bola skutočnosť, že práva k tej istej nehnuteľnosti sa zapisujú v poradí, v akom sa okresnému úradu doručili. Kúpna zmluva na prevod nehnuteľností uzatvorená medzi žalovaným, dlžníkom a jeho manželkou bola doručená na Okresný úrad Nové Zámky katastrálny orgán skôr ako uznesenie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia. Uznesenie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia sa nevzťahovalo už na nového vlastníka, žalovaného, ktorý bol vedený v evidencii katastra nehnuteľností. Okrem povolenia vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovaného bola na príslušný list vlastníctva dopísaná ľarcha - právo doživotného bezplatného užívania nehnuteľností patriace dlžníkovi a jeho manželke.

6. Súd prvej inštancie v ďalšej časti svojho uznesenia prezentoval svoje zistenia zo žalobcom predložených dôkazov a jeho tvrdení a zhrnul všeobecné teoretické východiská pri posudzovaní predpokladov pre nariadenie zabezpečovacích opatrenia. Po vyhodnotení skutkového stavu vyplývajúceho z obsahu návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ako aj písomností a dôkazov predložených žalobcom v predmetnej veci (podrobne opísaných v 2. až 5. bode uznesenia) a po dôkladnom zvážení všetkých okolností v danej veci dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, pretože žalobca (v pozícii navrhovateľa zabezpečovacieho opatrenia) osvedčil predpoklady na vydanie ním navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia.

7. Súd prvej inštancie považoval z predložených listín za zistené a preukázané, že dlžník F. G. H. sa spoločne s manželkou po vydaní platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica pod sp. zn. 9Up/1894/223 (konanie t. č. vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 56Cb/103/2024) zbavili svojho majetku, a to jediných vyššie špecifikovaných nehnuteľností v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Ďalej mal súd za nesporné, že k prevodu predmetných nehnuteľností na tretiu osobu došlo počas konania o zaplatenie sumy 635.000,- eur v prospech žalobcu. Súd následne poukázal na predpoklady nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, kedy je potrebné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe takejto úpravy, pričom nevyhnutnou podmienkou jeho zriadenia je existencia zákonného dôvodu, t. j. taký stav právnych (nie iba faktických) vzťahov medzi stranami, ktorý vyžaduje takúto úpravu súdom. Navrhovateľ domáhajúci sa nariadenia zabezpečovacieho opatrenia musí v návrhu osvedčiť, že obava ohrozenia je reálna, teda, že osoba, na majetok ktorej navrhuje zriadiť záložné právo zabezpečovacím opatrením, koná tak (robí faktické a právne úkony), že v konečnom dôsledku môže dôjsť k sťaženiu alebo znemožneniu ďalšieho konania a rozhodovania vo veci samej, resp. k zmareniu prípadného núteného výkonu rozhodnutia. Ohrozenie nároku navrhovateľa, či už subjektívne alebo objektívne, musí byť konkrétne a navrhovateľ ho musí osvedčiť, nestačí len abstraktná (pravdepodobná) možnosť ohrozenia jeho práv. Chýbajúce osvedčenie ohrozenia práva navrhovateľa nemožno ničím nahradiť, lebo je základnou podmienkou pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Súd, poukazujúc na vyššie uvádzané skutočnosti, skonštatoval, že žalobca ako navrhovateľ zabezpečovacieho opatrenia preukázal existenciu dôvodnej obavy o tom, že exekúcia bude ohrozená, či zmarená konaním dlžníka, ktorý sa zbavuje majetku, na základe čoho nedisponuje ďalším majetkom v dostatočnej hodnote na to, aby mohol v budúcnosti uspokojiť jeho pohľadávku v prípade, že bude súdom rozhodnuté v konaní o žalobe vo veci samej (pre vydanie súdneho rozhodnutia je rozhodujúci stav veci v čase vyhlásenia rozhodnutia). Súd tak dospel k názoru, že obava žalobcu, že výkon exekúcie bude ohrozený alebo zmarený, bola riadne osvedčená, čo preukázal

aj predloženými listinnými dôkazmi. Návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia posúdil ako dôvodný a v celom rozsahu mu vyhovel.

8. Súd rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že mu nárok na náhradu trov konania priznal vo výške 100 %, o ktorej výške si vymienil rozhodnúť podľa ust. § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením.

9. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu a v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu odvolaním žalovaný, a to z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/ a h/ CSP, teda, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. V odôvodnení odvolania žalovaný poukázal na nezákonnosť, neodôvodnenosť a predčasné vydanie napadnutého uznesenia, pretože súd prvej inštancie nesprávne aplikoval § 343 CSP na majetok žalovaného, ktorý nie je dlžníkom. Zároveň súd rozhodol bez dostatočného dokazovania v merite veci, neprimerane rozšíril posúdenie veci do širšieho kontextu bez zabezpečenia procesných garancií a vydal rozhodnutie pred meritórnym rozhodnutím o podstatnej odporovacej žalobe. Tieto vady porušujú nielen CSP ale aj ústavné princípy podľa čl. 20 Ústavy SR (ochrana vlastníckeho práva) a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv (právo na spravodlivý proces).

11. Žalovaný ďalej namietal absenciu svojej pasívnej vecnej legitímácie, nakoľko nie je správnou osobou, voči ktorej by sa dalo úspešne uplatniť takéto opatrenie, a to s odkazom na ust. § 90 CSP, ktoré vyžaduje, aby žalovaný bol subjektom, ktorého práva alebo povinnosti sú priamo dotknuté nárokom žalobcu. V odporovacej žalobe podľa § 42a a § 42b Občianskeho zákonníka sa právo odporovať právnomu úkonu uplatňuje výlučne voči osobe, ktorá mala z odporovateľného úkonu prospech (t. j. voči tretej osobe) a ktorá úmyselne participovala na ukrátení veriteľa. Žalovaný nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na základe riadne uzatvorenej kúpnej zmluvy zo dňa 18. 04. 2024, pričom zápis vkladu bol vykonaný katastrálnym orgánom skôr, než došlo k zápisu poznámky o predchádzajúcom zabezpečovacom opatrení. Z uvedeného vyplýva, že nie je dlžníkom v zmysle primárneho záväzkového vzťahu medzi žalobcom a dlžníkom F. G. H., zároveň ani nebol subjektom, ktorý by mal z údajného ukracujúceho úkonu priamy prospech smerujúci k zmareniu exekúcie. Naopak, žalovaný je bona fide nadobúdateľom, ktorého vlastnícke právo je chránené princípom publicity katastra podľa § 5 zákona o katastri nehnuteľností a predchádzajúce uznesenie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia sa naňho nevzťahovalo, ako konštatuje aj samotný súd v odôvodnení. Svoje závery žalovaný podložil odkazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3Cdo 128/2015 a sp. zn. 5Cdo 181/2010. Žalovaný upriamil pozornosť na ust. § 343 ods. 1 CSP, ktoré explicitne obmedzuje aplikáciu opatrenia na majetok dlžníka, t. j. osoby, voči ktorej existuje peňažná pohľadávka veriteľa (žalobcu). V danej veci je dlžníkom F. G. H. (a jeho manželka), nie žalovaný (A. B. C.), ktorý je tretia osoba (nadobúdateľ nehnuteľností) a nemá žiadny priamy dlžnícky vzťah k žalobcovi, nakoľko pohľadávka v sume 635.000,- eur s príslušenstvom (predmet konania pod sp. zn. 56Cb/103/2024 na Okresnom súde Nitra) je namierená výlučne voči dlžníkovi. Súd prvej inštancie tak nesprávne rozšíril pôsobnosť ust. § 343 CSP na majetok tretích osôb, čím došlo k absencii pasívnej legitímácie žalovaného. Navyše, rozhodnutie je predčasné, pretože súd nariadil opatrenie bez toho, aby čakal na právoplatné skončenie základného konania o pohľadávke, ktoré ešte prebieha (3. bod odôvodnenia uznesenia) a najmä bez rozhodnutia o odporovacej žalobe, ktorá je podstatou sporu. Podľa § 343 ods. 3 CSP môže výkon záložného práva nastať až po právoplatnom priznaní pohľadávky, čo naznačuje, že nariadenie opatrenia pred judikáciou pohľadávky a súvisiacej odporovacej žaloby je predčasné a neprimerané, najmä ak ide o majetok tretích osôb (v tomto smere žalovaný poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3Cdo 115/2018, sp. zn. 5Cdo 210/2017, sp. zn. 4Cdo 78/2019 a rozhodnutie Ústavného súdu SR III. ÚS 286/2022).

12. Žalovaný namietal porušenie zásady kontradiktórnosti konania, čo odôvodnil tým, že súd sa uspokojil len s ničím nepodloženými a nepreukázanými špekuláciami žalobcu a vôbec nezohľadnil skutočnosť, že žalobca o celej veci nemá žiadny prehľad, informácie, ani dôkazy, pričom uvedené priznáva v

odporovacej žalobe samotný žalobca, keď žiada v konaní predložiť ako dôkaz kúpnu zmluvu z 18. 04. 2024. Žalobca tak len špekuluje o motívoch prevodu, bez konkrétnych dôkazov, čo súd nekriticky prevzal a tým porušil princíp kontradiktórnosti (ust. § 120 CSP) a rozhodol na základe nepreukázaných tvrdení. Žalovaný svoju argumentáciu v tomto smere opieral o uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 2Cdo 134/2019.

13. Čo sa týka samotného textu odporovacej žaloby, žalovanému sa javí, že zriadenie vecného bremena (právo doživotného bezplatného užívania nehnuteľností v prospech dlžníka) je kľúčovým a jediným argumentom žalobcu, ktorý ho prezentuje ako dôkaz úmyslu ukrátiť veriteľa (§ 42a Občianskeho zákonníka). Vecné bremeno doživotného užívania však nie je automaticky znakom podvodu, nakoľko neznižuje hodnotu nehnuteľností natrvalo (končí smrťou oprávnených) a neznamená automaticky úmysel ukrátiť veriteľa. Navyiac žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, ako takéto vecné bremeno reálne ohrozuje exekúciu. Vecné bremeno doživotného užívania nepreukazuje reálnu obavu ohrozenia exekúcie, ako vyžaduje § 343 ods. 1 CSP, pretože nebráni speňaženiu nehnuteľností. Uvedené konštatovanie žalovaného podporuje aj Ústavný súd SR v jeho rozhodnutí III. ÚS 286/2022 a Najvyšší súd SR v uzneseniach pod sp. zn. 5Cdo 181/2010, sp. zn. 3Cdo 115/2018, sp. zn. 1Cdo 45/2020.

14. Žalovaný bol ďalej toho názoru, že v merite vecí súd prvej inštancie nesprávne posúdil splnenie predpokladov podľa ust. § 343 CSP, najmä existenciu reálnej obavy ohrozenia exekúcie, keď sa opieral výlučne o predchádzajúci prevod bez dôkazov, že žalovaný (ako tretia osoba) koná na ukrátenie veriteľa. Odporovacia žaloba (§ 42a Občianskeho zákonníka) je samostatným mechanizmom na ochranu veriteľa pred prevodmi a zabezpečovacie opatrenie nemôže slúžiť ako jeho náhrada pred meritórnym rozhodnutím, pričom predčasnosť rozhodnutia zhoršuje toto posúdenie, pretože bez právoplatného priznania pohľadávky nie je možné hodnotiť jej vymáhateľnosť. V danom prípade sudcovské záložné právo na majetku žalovaného, ktorý nie je dlžníkom, prekračuje hranice nevyhnutnosti, pretože nebola preukázaná reálna a bezprostredná obava ohrozenia exekúcie a existujú aj menej invazívne alternatívy. Žalovaný bol toho názoru, že súd prvej inštancie zabezpečovacie opatrenie nariadil aj napriek tomu, že neboli splnené základné právne predpoklady na jeho nariadenie a v tomto prípade rozhodol nesprávne.

15. Záverom žalovaný zhrnul, že zrušenie uznesenia je nevyhnutné pre vyššie uvedené procesné a hmotnoprávne vady, ktoré robia nariadenie sudcovského záložného práva nezákonným. Sudcovské záložné právo ako invazívny zásah do vlastníckeho práva tretích osôb (žalovaného) nemôže pretrvávajúť po zrušení uznesenia, inak by dochádzalo k trvalému porušeniu čl. 20 Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu k EDLP. Výmaz z listu vlastníctva (podľa § 343 ods. 2 CSP a zákona o katastri nehnuteľností) je logickým dôsledkom zrušenia, aby sa obnovil pôvodný stav a predišlo sa ďalším škodám (napr. obmedzeniam v nakladaní s majetkom). Žalovaný na podporu svojich tvrdení odkázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3Cdo 115/2018, kde bol podobný zásah zrušený pre neprimeranosť. Ak súd uznesenie nezruší, navrhované alternatívy (zákaz nakladania) sú menej invazívne, pretože chránia veriteľa bez plného zablokovania majetku, v súlade s princípom proporcionality (NS SR sp. zn. 5Cdo 210/2017).

16. S poukazom na všetky vyššie uvádzané skutočnosti žalovaný odvolaciemu súdu navrhol, aby uznesenie súdu prvej inštancie zrušil v celom rozsahu a súčasne so zrušením uznesenia nariadil výmaz sudcovského záložného práva z listu vlastníctva č. XXXX (katastrálne územie E. D.), zapísaného na nehnuteľnostiach žalovaného (pozemky parc. č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a stavby súp. č. XXXX a XXXX). Alternatívne, ak by odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie nezrušil, žalovaný navrhol, aby odvolací súd uznesenie zmenil tak, že namiesto sudcovského záložného práva nariadi opatrenie zákazu nakladania s nehnuteľnosťami (prohibičné opatrenie), spočívajúce v zákaze predaja, prevodu alebo iného nakladania s uvedenými nehnuteľnosťami do skončenia konania o odporovacej žalobe a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi, vrátane trov spojených s výmazom záložného práva.

17. K odvolaniu žalovaného sa podaním zo dňa 20. 10. 2025 vyjadril žalobca (cestou splnomocneného právneho zástupcu), ktorý sa nestotožnil s výkladom ust. § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka zo strany žalobcu, pretože právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech. Touto osobou je bezpochyby žalovaný. Vo vzťahu k meritu vecí považoval žalobca argument žalovaného o nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zápisom vkladu vlastníckeho práva do príslušného katastra nehnuteľností ešte predtým, ako došlo k zápisu

poznámky o predchádzajúcom zabezpečovacom opatrení za absolútne irelevantný. Kúpna zmluva, ktorou mal žalovaný nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam bola uzatvorená po tom, ako voči dlžníkovi začalo súdne konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia a zároveň až po tom, ako bol v tomto konaní vydaný platobný rozkaz v prospech žalobcu. Žalobca má za to, že žalovaný je pasívne legitimovaným subjektom, ktorý sám uvádza, že pasívna legitímácia vyžaduje, aby bol subjektom, proti ktorému je možné uplatniť nárok podľa hmotného práva. Žalovaný však bezpochyby takým subjektom je, pričom jeho pasívna legitímácia vyplýva z ust. § 41a a § 42b Občianskeho zákonníka. Odhliadnuc od uvedeného platí, že zabezpečovacie opatrenie môže súd nariadiť pred začatím konania, v priebehu konania, ako aj po jeho skončení, preto sú akékoľvek úvahy žalovaného o predčasnosti rozhodnutia súdu absolútne irelevantné. Citované časti judikatúry, na ktoré v tejto súvislosti žalovaný odkazuje, sa pritom zaoberajú len vysvetlením pojmu pasívnej legitímácie a predčasnosti súdnych rozhodnutí a nemajú žiadnu oporu vo vzťahu ku skutkovému stavu prejednávanej veci. Pre úplnosť žalobca dodal, že primeranosť povahy zabezpečovacieho opatrenia je daná aj tým, že jeho výkon sa v súlade s ust. § 343 ods. 3 CSP pripúšťa až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

18. Žalobca ďalej vo vyjadrení uviedol, že existencia prebiehajúceho konania medzi ním a dlžníkom, jeho úmysel a aj informácie o prevode nehnuteľností sú pritom výlučne opisom rozhodujúcich skutočností, ktoré bol povinný v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia uviesť. Súd sa teda pri rozhodovaní o nariadení zabezpečovacieho opatrenia zaoberal výlučne skutočnosťami, ktoré tvorili opisom rozhodujúcich skutočností, preto tvrdenia žalovaného o tom, že súd posudzoval vec v širšom kontexte vyznievajú absolútne absurdne. Okrem toho žalobca v odporovacej žalobe priznal výlučne to, že nepozná presný obsah kúpnej zmluvy, čo je prirodzené, keďže nebol zmluvnou stranou tejto kúpnej zmluvy. Žalovaný mal možnosť pochybnosti žalobcu vyvrátiť predložením kúpnej zmluvy (ktorú má samozrejme k dispozícii), čo však neurobil a možno sa tak domnievať, či kúpna cena, ktorú mal za nehnuteľnosti zaplatiť dlžníkovi bola značne podhodnotená alebo napríklad, že ku jej úhrade ani vôbec nedošlo. Vo vzťahu ku argumentácii žalovaného o nemožnosti vydať zabezpečovacie opatrenie na majetok inej osoby ako dlžníka, žalobca poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 118/2023-46 zo dňa 22. júna 2023 a č. k. II. ÚS 43/2018-18 zo dňa 18. januára 2018, z ktorých jasne vyplýva, že je možné nariadiť zabezpečovacie opatrenie aj na majetok inej osoby ako dlžníka. Ak sa teda veriteľ (žalobca) môže uspokojiť z majetku tretej osoby (ktorý tento nadobudol odporovateľným právnym úkonom), tak je len logické, že súd môže na tento majetok zriadiť sudcovské záložné právo v odporovacom konaní – v konaní o určenie neúčinnosti právneho úkonu. V opačnom prípade (ak by na majetok, ktorý bol predmetom odporovaného právneho úkonu, súd nemohol zriadiť sudcovské záložné právo) by nastala absurdná situácia, kedy by sa veriteľ (žalobca) po úspešnom domáhaní sa neúčinnosti právneho úkonu, mohol uspokojiť z majetku tretej osoby (žalovaný), ale preventívne by si nemohol svoj nárok zabezpečiť zabezpečovacím opatrením.

19. Vo vzťahu k námietke žalovaného, v zmysle ktorej súd nekriticky do napadnutého uznesenia prevzal tvrdenia žalobcu o údajnom úmysle dlžníka zbaviť sa majetku na ukrátenie veriteľa, bez vykonania dôkazov na overenie legitimity kúpnej zmluvy zo dňa 18. 04. 2024 žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3Obdo/10/2020 zo dňa 20. augusta 2020. Pokiaľ mal žalovaný pocit, že kľúčovým argumentom žalobcu je práve zriadenie vecného bremena k nehnuteľnostiam, pravdepodobne text odporovacej žaloby poriadne nečítal. Žalobca poopravil žalovaného v jeho vnímaní textu odporovacej žaloby, pretože jeho základným a kľúčovým argumentom je to, že dlžník po vydaní platobného rozkazu v konaní o zaplatenie sumy viac ako 600.000,- eur so žalovaným uzatvoril kúpnu zmluvu a previedol na neho vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Uvedeným konaním dlžníka došlo k splneniu predpokladov stanovených Občianskym zákonníkom na to, aby sa tento právny úkon považoval za odporovateľný právny úkon. Nehnuteľnosti, na ktorých je zriadené právo vecného bremena doživotného užívania majú spravidla vždy značne nižšiu kúpnu cenu, ktorá zohľadňuje skutočnosť, že kupujúci kupuje nehnuteľnosť zaťaženú ťarchou, pričom túto skutočnosť zvyknú súdy bežne sami konštatovať a aj zohľadňovať pri svojom rozhodovaní (napr. rozsudok Krajského súdu Košice pod sp. zn.. 5Co/134/2024 zo dňa 27. februára 2025, uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 241/2025-45 zo dňa 13. mája 2025).

20. Žalobca sa záverom zamerl na odvoláciu námietku žalovaného ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. V tomto smere žalobca odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 4Cdo 78/2019 a dodal, že zabezpečovacie opatrenie nariadené súdom prvej inštancie nepredstavuje neprimeraný zásah do vlastníckeho práva žalovaného. Naopak zriadením

vecného práva doživotného užívania dotknutých nehnuteľností v prospech žalovaného bezpochyby došlo k väčšiemu zásahu do práv žalovaného ako zriadením zabezpečovacieho opatrenia. Žalobca považuje argumentáciu žalovaného, v zmysle ktorej navrhuje nariadiť opatrenie zákazu nakladania s nehnuteľnosťami ako alternatívu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia podľa § 343 CSP za zvláštnu, nakoľko žalovaný v zásade pripúšťa, že je dôvod na nariadenie opatrenia vo vzťahu k nehnuteľnostiam, nie však zabezpečovacieho opatrenia. Záujmom žalobcu je zabezpečiť uspokojenie jeho pohľadávky voči dlžníkovi, čo môže dosiahnuť jedine prostredníctvom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia. Pasívne legitimovaným subjektom by totiž vždy bola len osoba, ktorá s dlžníkom dojednala odporovateľný právny úkon, t. j. v tomto prípade žalovaný, pričom následný prevod nehnuteľností na tejto skutočnosti nič nezmení.

21. Zo všetkých vyššie uvádzaných dôvodov žalobca odvolaciemu súdu navrhol, aby uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

22. Ďalšie písomné vyjadrenia strán podané neboli.

23. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd (ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov – ďalej aj CSP) po zistení, že odvolanie žalovaného bolo podané proti uzneseniu, proti ktorému je odvolanie prípustné (ust. § 357 písm. d/ CSP), oprávneným subjektom, t. j. stranou, v ktorej neprospech bolo uznesenie vydané (ust. § 359 CSP) a včas (ust. § 362 ods. 1 CSP), konštatoval, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (ust. § 127 a § 363 CSP), že žalovaný ako odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom (ust. § 379 CSP) a dôvodmi odvolania (ust. § 380 ods. 1 CSP), pričom bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (ust. § 383 CSP) a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a rozhodol tak, že podľa ust. § 388 CSP zmenil I. výrok uznesenia súdu prvej inštancie a návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol. Zároveň odvolací súd podľa ust. § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušil II. výrok uznesenia súdu prvej inštancie o trovách konania.

24. Podľa § 42a ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj Občiansky zákonník), veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

25. Podľa § 324 ods. 1, 3 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

26. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

27. Podľa § 329 ods. 1, 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

28. Podľa § 343 ods. 1, 2, 3 CSP, zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

Výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

29. Podľa § 344 CSP, ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

30. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

31. Podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak d/ nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

32. Z obsahu predloženého súdneho spisu odvolací súd zistil, že súdu prvej inštancie bolo dňa 23. 07. 2025 doručené elektronické podanie žalobcu označené ako „Odporovacia žaloba, Návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia“.

33. V prvej časti elektronického podania žalobca poukázal na skutkové okolnosti, v zmysle ktorých medzi ním a dlžníkom prebieha súdne konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 56Cb/103/2024 o vydanie bezdôvodného obohatenia (o zaplatenie pohľadávky vo výške 635.000,- eur s príslušenstvom). Dlžník sa po vydaní platobného rozkazu spoločne s manželkou začal zbavovať svojho majetku v podobe jediných nehnuteľností (špecifikovaných v bode 1. tohto uznesenia) tvoriacich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. S ohľadom na uvádzané sa žalobca domnieva, že dlžník sa spoločne s manželkou uchýlil k zbavovaniu majetku za účelom, aby pohľadávka veriteľa nebola uspokojená. Po týchto zisteniach žalobca podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia. Žalobca poukázal na uznesenie v konaní pod sp. zn. č. k. 4C/16/2024 vydané Okresným súdom Nové Zámky dňa 29. 02. 2024, ktorým súd vyhovel jeho návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia (vo vzťahu k dotknutým nehnuteľnostiam), pričom zabezpečovacie opatrenie bolo následne premietnuté do príslušného listu vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území E. D., avšak nie do časti „ĽARCHY“, ale do poznámky pod vlastníka nehnuteľností. Následne Okresný úrad Nové Zámky uvádzaný nedostatok odstránil v konaní o oprave chyby, čo však po proteste prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Zámky bolo odstránené. Dôvodom odstránenia poznámky bola skutočnosť, že práva k tej istej nehnuteľnosti sa zapisujú v poradí, v akom sa okresnému úradu doručili. Kúpna zmluva na prevod nehnuteľností uzavretá medzi žalovaným, dlžníkom a jeho manželkou bola doručená na Okresný úrad Nové Zámky katastrálny odbor skôr, ako uznesenie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia. Uznesenie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia sa tak nevzťahovalo už na nového vlastníka (žalovaného), ktorý bol vedený v evidencii katastra nehnuteľností. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že okrem povolenia vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovaného bola na príslušný list vlastníctva dopísaná ľarcha v podobe práva doživotného užívania nehnuteľností v prospech dlžníka a jeho manželky. Žalobca sa podanou odporovacou žalobou domáhal určenia, že kúpna zmluva a dohoda o zriadení vecného bremena v znení dodatkov zo dňa 18. 04. 2024 uzavretá medzi F. G. H. a J. K. H., L. A., ako predávajúcimi a oprávnenými z vecného bremena a A. B. C. ako kupujúcim a povinným z vecného bremena je voči žalobcovi právne neúčinná.

34. Súčasťou podanej odporovacej žaloby bol i návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia na nehnuteľnosti (v znení uvedenom v 1. bode tohto uznesenia) vo vlastníctve žalovaného, pričom tvrdil, že sú splnené všetky predpoklady na jeho nariadenie (žalobca podal návrh na jeho nariadenie, existuje spôsobilý predmet záložného práva, záložné právo bude zabezpečovať peňažnú pohľadávku, ktorej existencia je preukázaná, existuje obava z budúceho zmarenia exekúcie).

35. Žalobca k žalobe/návrhu pripojil fotokópiu žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, výpis z listu vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území E. D., uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4C/16/2024-52 zo dňa 29. 02. 2024, uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/22/2024-113 zo dňa 04. 06. 2024 a zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 29. 11. 2021 uzatvorenú medzi F. G. H. v postavení postupcu a spoločnosťou BDD TRADE, spol s r.o. v postavení postupníka.

36. Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka, na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá bola judikovaná alebo by mohla byť neskôr judikovaná, v tom zmysle, aby sa zamedzilo, resp. zredukovalo možné nebezpečenstvo uspokojenia pohľadávky veriteľa. Súd môže na návrh zriadiť záložné právo, ktoré má povahu riadneho záložného práva a v prípade plurality záložných práv na predmete záložného práva garantuje záložnému veriteľovi relevantné poradie podľa dňa jeho vzniku. Zabezpečovacie opatrenie môže súd nariadiť pred začatím konania, predmetom ktorého je judikovanie pohľadávky v priebehu konania, ako aj po jeho skončení. Prostredníctvom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia získa veriteľ postavenie záložného veriteľa a bude môcť prísť k výkonu záložného práva na uspokojenie pohľadávky v exekučnom konaní podľa ust. § 343 ods. 3 CSP. Predpokladom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je existencia návrhu na jeho vydanie, spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty, zistenie, že zriadenie záložného práva prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia bude zabezpečovať výlučne peňažnú pohľadávku a existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie. Návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia možno vyhovieť len v prípade, ak sú tieto predpoklady, resp. podmienky splnené súčasne

37. Na rozdiel od inštitútu neodkladného opatrenia, inštitút zabezpečovacieho opatrenia slúži na zabezpečenie peňažnej pohľadávky, ktorá musí byť špecifikovaná tak, aby bolo možné identifikovať, že peňažný nárok trvá a je dôvodný. Súd môže nariadiť záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia musí mať súd aspoň osvedčené, že existuje obava, že exekúcia bude ohrozená, a preto by žalobca na osvedčenie rozhodujúcich skutočností mal poskytnúť súdu dôkazy, ktorými jednoznačne osvedčí potrebu neodkladnej úpravy pomerov v dôsledku hrozby zmarenia exekúcie.

38. Vzťah medzi neodkladným a zabezpečovacím opatrením je vyjadrený v ust. § 324 ods. 3 CSP. Je potrebné konštatovať, že ide o vzťah subsidiarity neodkladného opatrenia k zabezpečovaciemu opatreniu. Regulovanie vzťahov prostredníctvom inštitútu zabezpečovacieho opatrenia má vždy prednosť pred reguláciou neodkladným opatrením.

39. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dôvodom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je zabezpečiť reálnu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia zriadením záložného práva. V prípade zabezpečovacieho opatrenia slúžiaceho zamedzeniu obavy z ohrozenia exekúcie, potom zabezpečením reálnej vykonateľnosti súdneho rozhodnutia treba rozumieť opatrenie spôsobilé odvrátiť stav, pri ktorom by v dôsledku možného počínania z rozhodnutia povinnej osoby, čo aj obvykle v súčinnosti s inými osobami stojacimi mimo okruh strán konania v konkrétnej veci, mohlo dôjsť buď k úplnému vylúčeniu možnosti osoby z rozhodnutia oprávnenej úspešne sa domôcť núteného splnenia uloženej povinnosti, alebo prinajmenšom k podstatnému sťaženiu prístupu oprávneného k uplatneniu takejto možnosti (oboje za predpokladu, že navzdory existencii vykonateľného rozhodnutia povinný odmietne uloženú povinnosť splniť dobrovoľne). Existencia takejto obavy nie je síce prítomnou vždy, na jej prítomnosť však možno usudzovať najmä z hľadiska vyvíjania aktivít povinného týkajúcich sa jeho majetku (napr. v smere zbavenia sa ho). Pre úspešnosť návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je tak potrebné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť jeho prostredníctvom ochrana, ale i osvedčenie, že je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Pre rozhodnutie súdu o zabezpečovacom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

40. V prejednávanej veci žalobca žiadal nariadiť voči žalovanému vo väzbe na konanie vo veci samej o určenie neúčinnosti právneho úkonu (odporovacej žaloby), a to v štádiu počas prebiehajúceho konania. Súd jeho návrhu v plnom rozsahu vyhovel a zabezpečovacie opatrenie v navrhovanom rozsahu nariadil. Žalovaný podané odvolanie proti uzneseniu o nariadení zabezpečovacieho opatrenia koncipoval na odvolacích dôvodoch uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/ a h/ CSP. Nosným pre rozhodnutie odvolacieho súdu bola námietka žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitimácie v dôsledku nesprávnej interpretácie správne aplikovaného ust. § 343 ods. 1 CSP.

41. Predmetom konania vo veci samej je požiadavka žalobcu na určenie neúčinnosti právneho úkonu, a to kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi dlžníkom žalobcu F. G. H. a manželkou J. K. H. ako predávajúcimi a zároveň oprávnenými z vecného bremena k dotknutým nehnuteľnostiam a žalovaným ako kupujúcimi.

Predmetom kúpnej zmluvy mali byť nehnuteľnosti vedené na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území E. D., ako jediný majetok dlžníka, ktorého sa má podľa tvrdení žalobcu dlžník účelovo zbavovať. Odvolací súd dáva do pozornosti, že z dikcie citovaného ust. § 343 ods. 1 CSP vyplýva, že má ísť o „veci dlžníka“, teda k momentu zriadenia záložného práva na nehnuteľnostiach rozhodnutím súdu má ísť o nehnuteľné veci vo vlastníctve dlžníka, čo však v podmienkach danej veci nebolo splnené. Dlžníkom je v danom prípade potrebné rozumieť dlžníka peňažnej pohľadávky žalobcu ako veriteľa a nie žalovaného ako vlastníka nehnuteľných vecí nadobudnutých kúpnu zmluvou, ktorej určenia neúčinnosti sa žalobca domáha v konaní vo veci samej. Z hľadiska uvedenej interpretácie ust. § 343 ods. 1 CSP odvolací súd poukazuje aj na článok 3 ods. 2 veta prvá CSP, podľa ktorého výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné.

42. Vyššie prijaté závery odvolacieho súdu nemôže zmeniť ani to, že určením neúčinnosti právneho úkonu podľa ust. § 42a Občianskeho zákonníka nastáva stav tzv. relatívnej bezúčinnosti dotknutého právneho úkonu. Odporovaný právny úkon zostáva platným právnym úkonom, avšak v pomeroch účastníkov sa na neho hľadí tak, akoby nenastali jeho účinky. To, že odporovaný právny úkon zostáva platným úkonom znamená, že vyvolal všetky predvídané právne následky, napríklad prevod vlastníctva k veci a len v pomere medzi veriteľom a osobou, ktorá od dlžníka nadobudla majetok, sa na tento právny vzťah hľadí, ako keby k právnemu úkonu nedošlo a jeho účinky, avšak len v tomto vzťahu, nenastali. Inštitút odporovateľnosti v zásade slúži potrebám exekučného konania, nakoľko jeho účelom je umožniť veriteľovi, ktorý má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, domôcť sa v exekúcii uspokojenia tejto pohľadávky z majetku (vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt), ktorý ušiel dlžníkovi v dôsledku jeho odporovateľného (neúčinného) právneho úkonu. Rozhodnutie, ktorým by súd odporovacej žalobe vyhovel, t. j. určil, že voči žalujúcemu veriteľovi je dlžníkom urobený právny úkon, ktorý ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, neúčinný, je nevyhnutným podkladom na to, aby sa veriteľ na základe exekučného titulu vydaného proti dlžníkovi, mohol domáhať nariadenia exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku.

43. V nadväznosti na uvedené odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že zabezpečovacie opatrenie môže slúžiť len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky. Z formulácie tejto podmienky možno a contrario vyvodiť, že zabezpečovacie opatrenie nemožno nariadiť s cieľom zabezpečenia nepeňažného nároku. Zabezpečovacie opatrenie tiež nebude prichádzať do úvahy v prípadoch, keď predmetom konania je napríklad určenie vlastníckeho práva, určenie neplatnosti právneho úkonu, určenie právnej skutočnosti. Ak potom predmetom konania vo veci samej je požiadavka na určenie neúčinnosti právneho úkonu (odporovacia žaloba), znamená to, že zriadenie záložného práva na nehnuteľné veci žalovaného v danom prípade nezabezpečuje peňažnú pohľadávku žalobcu voči žalovanému, ale voči tretej osobe. Vzťah v predmetnom konaní nie je vzťahom veriteľa a dlžníka, a preto nebol splnený zákonný predpoklad pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, nakoľko zriadenie záložného práva na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovaného v tomto konaní o odporovacej žalobe neslúži na zabezpečenie peňažnej pohľadávky a žalovaný v tomto konaní o odporovacej žalobe nie je dlžníkom žalobcu. Zabezpečovacie opatrenie možno nariadiť v konaniach, ktorých predmetom je zaplatenie peňažnej sumy, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

44. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v danom prípade neboli splnené, v dôsledku čoho návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nebolo možné vyhovieť. Ako na to správne poukázal žalovaný v odvolaní, základnými predpokladmi pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia (mimo iných) sú spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty dlžníka a zriadenie záložného práva s cieľom zabezpečiť peňažnú pohľadávku, čo v preskúmanom prípade splnené nebolo. Vedený opísanými úvahami preto odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie uznesením v napadnutom výroku o zriadení záložného práva na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovaného nerozhodol správne, ak ním návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vyhovel v celom rozsahu.

45. V danom prípade sa žalobca ako navrhovateľ zabezpečovacieho opatrenia nesprávne domáhal zriadenia záložného práva na veciach vo vlastníctve osoby od dlžníka rozdielnej, a to od osoby, ktorá nadobudla veci na základe právneho úkonu dlžníka žalobcu, ktorému žalobca odporuje odporovacou žalobou. Následne potom žalobca ani nemohol osvedčiť, že vo vzťahu k osobe, voči ktorej návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia smeruje, má peňažnú pohľadávku, v súvislosti s existenciou ktorej existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Z podstaty veci vyplýva, že pre splnenie zákonných

predpokladov je relevantným výlučne vzťah medzi osobou žalobcu ako navrhovateľa zabezpečovacieho opatrenia a osobou, voči ktorej návrh smeruje.

46. Rozširujúci výklad ust. § 343 ods. 1 CSP i na osobu odlišnú od dlžníka podľa názoru odvolacieho súdu nevyplýva z dôvodu primeraného použitia ustanovení o neodkladnom opatrení (ust. § 344 ods. 2 CSP) i na zabezpečovacie opatrenie. Predovšetkým ani ustanovenia o neodkladnom opatrení (na rozdielnej od predchádzajúcej úpravy) výslovne nepočítajú s nariadením neodkladného opatrenia voči tretej osobe; pokiaľ súdna prax to opätovne pripustila, ide predovšetkým o situácie, keď neodkladné opatrenie predstavuje vec samu. Zriadenie sudcovského záložného práva je priamo viazané na súdny spor na základe žaloby na plnenie (peňažná pohľadávka veriteľa). Odporovacia žaloba takouto žalobou celkom jednoznačne nie je (porovnaj Števíček, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1158 s.). Pokiaľ žalobca poukazyval na nález Ústavného súdu SR v konaní pod sp. zn. I. ÚS 118/2023, odvolací súd v ústavnu sťažnosťou napadnutom rozhodnutí otázku prípustnosti zriadenia zabezpečovacieho opatrenia voči tretej osobe vôbec neriešil. Závery ústavného súdu v tejto otázke nevyznievajú tak, že ústavne akceptovateľným nie je výklad ust. § 343 ods. 1 CSP opačný, teda že voči tretej osobe nemožno zriadiť sudcovské záložné právo.

47. Odvolací súd dospel k záveru, že podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia tak, ako ho žiadal nariadiť žalobca splnené neboli, a preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom I. výroku podľa ust. § 388 CSP zmenil spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia (zamietnutím návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia). Vzhľadom na dôvod zmeny uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o nariadení zabezpečovacieho opatrenia bolo potom bezpredmetné zaoberať sa ďalšími odvolacími námietkami žalovaného.

48. Záverom odvolací súd dáva do pozornosti, že nesprávny bol i II. výrok uznesenia súdu prvej inštancie o trovách konania (ktorým súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %), pretože za danej procesnej situácie súd vôbec nemal rozhodovať o trovách konania. Súd prvej inštancie totiž rozhodoval o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia počas konania vo veci samej. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení v tomto prípade teda nemá povahu konečného rozhodnutia, a preto o trovách konania súvisiacich so zabezpečovacím opatrením rozhodne súd prvej inštancie až v rozhodnutí vo veci samej, vrátane trov tohto odvolacieho konania. Súd prvej inštancie nemal o nároku na náhradu trov konania v danom štádiu vôbec rozhodovať, pretože nešlo o konečné rozhodnutie. Keďže uvádzaným spôsobom súd prvej inštancie nepostupoval, odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako výrok o trovách konania (II. výrok) odvolaním napadnutého uznesenia zrušiť podľa ust. § 389 ods. 1 písm. d/ CSP. O trovách konania, vrátane tohto odvolacieho konania súd prvej inštancie rozhodne v rozhodnutí, ktorým sa bude konanie v predmetnej veci končiť.

49. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 393 ods. 2 druhá veta CSP a ust. § 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 1, 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)